

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 11211
Tarih: 23.02.2021

41699

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, **Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 23.02.2021

Tulay HATIMOĞULLARI ORUÇ
HDP Adana Milletvekili

İstanbul Haramidere'de bulunan Sinbo firmasına ait fabrikada, Tüm Otomotiv ve Metal İşçileri Sendikası (TOMİS) üyesi altı işçi, 11 Eylül'de iki ay boyunca ücretsiz izne çıkarılmıştı. Bu iki ayın bitmesiyle birlikte firma, işçilerin evlerine bilgilendirme kağıdı göndererek ücretsiz izni iki ay daha uzattığını bildirmişti. Bunun ardından ücretsiz izne çıkartılan işçiler, 18 Kasım'da fabrika önünde direniş çadırı kurmuş, haklarını alana kadar mücadele etmeye devam edeceklerini söylemişti. Direnişlerinin 31. gününde Çalışma Bölge Müfettişliği'nden fabrikaya gelerek denetim yapılmış, denetimin ardından Sinbo yönetiminin ücretsiz izni sendikal faaliyeti engellemek adına kullandığı tespit edilmiş aynı gün işçilerin geriye dönük hak kayıpları giderilerek iş başı yapmalarına karar verilmişti.

Ancak iş başı yapılan günden itibaren Sinbo fabrika yönetiminin mobbing uygulayarak sendikal faaliyeti engellemeye çalıştığı ve sendikal işçilerin birkaç kişi tarafından hakaret ve tehdite maruz kaldığı iddia edilmektedir. Sinbo yönetimine bu durumu bildirmesine rağmen fabrika işçisi Dilbent Türker'in şikayet dilekçesi işleme alınmadığı gibi, 25/2 (Kod 29) maddesini kullanarak işten çıkarılmıştır. Fabrika önünde 25 Ocak 2021 tarihinden bugüne direniş çadırı kurarak işine geri dönmek için mücadelesini sürdürmektedir.

İş Kanunu 25 /2 yani Kod 29 ile, pandemi süresinde 7244 nolu yasanın işten atma yasağı delinerek, işten çıkarmalara haklı neden bulunmaya çalışılmaktadır. Birçok iş yerinde kötü çalışma koşullarının düzeltilmesini isteyen ve sendikalaşan işçilere dönük hukuksuzca kullanılan 25/2 maddesi kullanımının ucu çok açıktır ve yeterince denetlenmemektedir.

41699

Bu bağlamda;

1. Hukuksuz bir şekilde ücretsiz izin kullanıldığı Çalışma Bölge Müfettişliği tarafından ortaya konulmasının ardından işine geri dönen işçilere Sinbo fabrika yönetimi tarafından mobbing uygulandığı iddiası araştırılmış mıdır?
2. Kazanımla işlerine geri dönen işçilere yönelik sistematik olarak uygulanan baskıya dair soruşturma açılmış mıdır? İşçileri hakaret ve tehdit eden kişiler kimlerdir?
3. Kod 29 gerekçesi ile hukuksuz bir şekilde işten çıkarma yapan firmalara yaptırım uygulanmakta mıdır? Haksız uygulamanın tespiti halinde ilgili iş yerlerine uygulanan/uygulanacak cezai işlemler nelerdir?
4. Türkiye’de pandemi süresince kaç çalışan kod 29 ile işten çıkarılmıştır?
5. İşçi haklı nedenlerle iş akdini feshetse dahi işverenin kod 29 gerekçesi ile işe son verebiliyor oluşunun sebebi nedir?
6. Kod 29 ile işten çıkarılan işçilerin, koşulların oluşup oluşmadığı Bakanlığınızca denetlenmekte midir? Yasanın kötüye kullanımını engellemek üzere önlemler alınmakta mıdır?
7. Keyfi ve hukuki dayanağı olmadan kod 29 gerekçesi ile işten çıkartılan işçilerin hak kayıplarının giderilmesi için çalışmalarınız var mıdır?
8. İşçilere işsizlik ödeneği, kısa çalışma ödeneği ve nakdi ücret desteğinin verilmesini tamamen işverenin inisiyatifine bırakan bu düzenlemenin değişmesi/iptali için Bakanlığınızın çalışmaları var mıdır?
9. Kod 29 ile çıkarılan kadın işçilere karşı ayrımcı tutum ve cinsiyetçi yaklaşımlara karşı önlemler alınması planlanmakta mıdır?
10. Sendikaya üye olma hakkı başta olmak üzere sendikal haklara dönük yasadışı uygulamaların önüne geçmek için çalışmalarınız var mıdır?
11. Pandemi koşullarında tüm çalışanlara iş ve gelir güvencesi sağlanacak mıdır?
12. Pandemi süresince üretimlerin artırıldığı fabrikalarda işçilerin çalışma koşulları ağırlaşmıştır. Yönetim tarafından işten çıkartılmanın yasak olması nedeni ile işçilerin istifaya zorlanmasının ya da kod 29 gerekçesi ile işten çıkartılmalarının önüne geçilecek midir? Bunun için Bakanlığınız tarafından yapılan çalışmalar var mıdır?